

VRAAG HET WIEUWE

1

VIJFTIEN JAAR GELEDEN HEBBEN WE EEN KLEIN FLUWELBOOMPJE IN DE ACHTERTUIN GEPLANT. INMIDDELS GEEFT DIT VEEL WORTELUITLOPERS, OOK BIJ DE ACHTERBUREN. WE WILLEN DE BOOM GRAAG HOUDEN ZONDER DAT ZIJ ER OVERLAST VAN HEBBEN. WAT TE DOEN?

De fluweelboom (*Rhus typhina*) is berucht om zijn worteluitlopers, die vaak meters verderop uit de grond komen en daarom wordt hij ook niet meer zo veel aangeplant. Een fluweelboom wortelt oppervlakkig en als je de wortels per ongeluk beschadigt, bijvoorbeeld door schoffelen, dan stimuleert dit de vorming van worteluitlopers. Maar ook zonder dat, schieten er her en der vanzelf nieuwe fluweelboompjes uit de grond. Je kunt dit woekeren echter wel binnen de perken houden. Steek de wortels door op 1,5 tot 2 m vanaf de stam en verwijder de doorgestoken wortels. Als je dan toch bezig bent, kun je meteen een rhizoombegrenzer in de grond aanbrengen, zodat de wortels echt niet meer verder kunnen. Plaats deze zo'n 50 cm in de grond en laat deze ook iets boven de grond uitsteken, anders groeien de wortels er overheen. Die rand kun je camoufleren met bodembedekkers of vaste planten.

2

IK GEBRUIK PAARDENMEST OM MIJN ROZEN AAN TE AARDEN, OM ZE GOED DE WINTER DOOR TE KRIJGEN. VOOR WELKE PLANTEN KAN IK NOG MEER PAARDENMEST GEBRUIKEN?

In principe kun je paardenmest voor je hele tuin gebruiken. Als er stro in zit, is het zelfs beter dan koemest, het geeft dan een nog betere structuur aan de grond. Gebruik deze mest, net als koemest, nooit vers. Planten kunnen erdoor verbranden. Laat verse paardenmest minimaal één jaar liggen voordat je deze gaat gebruiken. Dan is het al enigszins verteerd en zitten er tal van wormen en micro-organismen in. Door jaarlijks een mulchlaag tussen je planten aan te brengen, zorg je voor een enorme bodemverbetering. De grond wordt dan als een spons. Vocht wordt beter vastgehouden, terwijl de grond wel luchtig blijft; de perfecte omstandigheden voor het (onmisbare) bodemleven. Daarnaast bevat paardenmest veel stikstof en onder meer ook magnesium, fosfaat en kalium. Breng de mest het liefst in het vroege voorjaar in de tuin aan, vlak voordat de planten gaan groeien.

3

IK HEB EEN PRACHTIGE SERING IN DE TUIN, VAN WEL 5 M HOOG. HELAAS GAAT HET DE LAATSTE JAREN BERGAFWAARTS MET DE BOOM. DE BLADEREN VERKLEUREN VEEL TE VROEG IN HET SEIZOEN EN HARTJE ZOMER LIET HIJ ZELFS AL WAT BLAD VALLEN. DE SCHORS OP DE STAM LAAT LOS EN KUN JE ER ZO VANAF PELLEN. IK BEN BANG DAT HIJ VOLGEND JAAR MISSCHIEF WEL DOOD IS. IS ER NOG IETS AAN TE DOEN?

Aan de hand van de meegestuurde foto's heb ik niet het idee dat je sering ziek is. Op een van de stammen zie ik jonge, frisgroene uitlopers, dus de boom is zeker nog vitaal. De sering staat aardig in de bestrating en kan wel wat extra aandacht gebruiken. Grondverbetering en vormsnoei zullen veel verbeteren. Door de extreme droogte hebben afgelopen zomer veel bomen hun blad al vroeg laten vallen. De gele vlekken op de bladeren duiden op een tekort; waarschijnlijk watertekort, maar bemesten met biologische mengmest is ook zeker geen overbodig luxe.

4

DE NOTENBOOM IN ONZE TUIN IS TE GROOT GEWORDEN. HIJ GEEFT VEEL TE VEEL SCHADUW EN DE VASTE PLANTEN ONDER DE BOOM STAAN ER MAAR ARMETIERIG BIJ. DAAROM WILLEN WE DE BOOM FLINK SNOEIEN. KAN DAT EN WANNEER IS DAT HET BESTE?

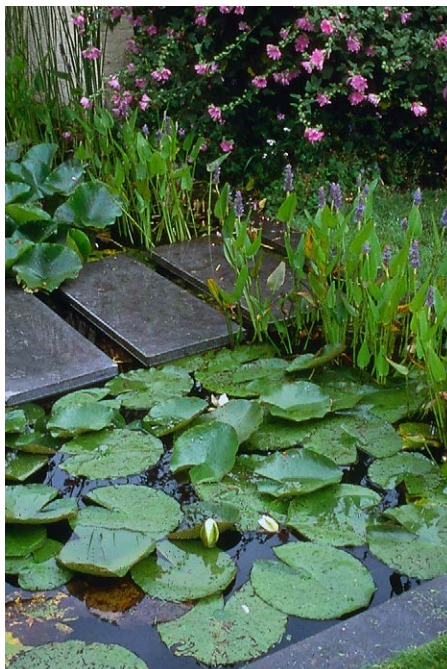
Dat de vaste planten het onder zo'n grote boom niet naar hun zin hebben, is niet zo raar. Op warme zomerdagen verbruikt een grote boom wel honderden liters per dag. De grond eronder is dan natuurlijk gortdroog. Drastisch een grote boom snoeien, gaat helaas altijd ten koste van zijn vorm. Wil je toch snoeien, doe dat dan tussen juni en oktober, als de boom vol in blad zit. Net als de ABC-bomen, die staan voor *Acer* (esdoorn), *Carpinus* (haagbeuk) en *Betula* (berk), komt de sapstroom bij een notenboom al vroeg op gang. Snoei je na oktober, dan is er kans dat de boom gaat bloeden, waardoor deze verzwakt. Bovendien kunnen de snoeiwonden dan niet goed helen, met als gevaar dat infecties via de wonden de boom binnendringen. Snoei liever niet meer dan tien tot twintig procent uit de boom, om hem zo min mogelijk te verzwakken. Wil je het toch drastischer aanpakken? Doe dit dan liever in twee fasen (in achtereenvolgende jaren). Omdat het hier gaat om achterstallig onderhoud, kun je het snoeien het beste aan een professional over laten.

5

SINDS AFGELOPEN VOORJAAR HEBBEN WE EEN KLEINE VIJVER MET WAT GOUDVISSEN ERIN. WAT MOETEN WE DOEN OM ZE GOED DE WINTER DOOR TE LATEN KOMEN?

Zolang de watertemperatuur boven de 6 °C is, mag je de vissen blijven voeren. Als er voer op het water blijft liggen omdat de vissen geen interesse meer hebben, dan voer je te lang door en dat is niet goed voor de waterkwaliteit. Heb je een bovengrondse pomp, zet deze dan uit als er vorst op komst is om kapotvriezen te voorkomen. Ik neem aan dat er bij de aanleg rekening is gehouden met de diepte van de vijver. Om vissen te houden moet deze minimaal 80 cm diep zijn, zodat de vissen bij vorst naar de bodem kunnen. Verder is het voor vissen (en kikkers) belangrijk dat de vijver nooit helemaal dichtvriest. Door afgefallen blad in het water ontstaan er gassen die anders niet weg kunnen, zorg daarom altijd voor een wak in het ijs. Dat kan door tijdig een ijsvrijhouder in de vijver te plaatsen of zet er simpelweg een bos riet in. Sneeuwt het terwijl de vijver is dichtgevroren? Maak dan een stukje ijs sneeuwvrij, ook al zijn de vissen in rust, ze hebben wel daglicht nodig. Laat de vijver in de winter verder zoveel mogelijk met rust.

LIEUWE WESTRA, TUINADVISEUR BIJ TUINKEUR, BEANTWOORDT IN DEZE RUBRIEK VRAGEN VAN LEZERS. HEB JE EEN TUIN-VRAAG? MAIL DEZE NAAR REDACTIE.TUIN@VIPMEDIA.NL O.V.V. VRAAG HET LIEUWE.

6

HOE KAN IK MIJN OLEANDER HET BESTE OVERWINTEREN?

Zet hem op een vorstvrije, lichte plek, liefst met een temperatuur tussen de 5 en 10 °C. Een kas of serre is hiervoor ideaal. Zorg in ieder geval dat je oleander niet warmer staat dan 15 °C, anders krijgt hij lange, slappe scheuten. Goed luchten is belangrijk. Geef ook niet te veel water maar zorg wel dat de potkluit niet uitdroogt. Omdat de plant in rust is, is bemesten uit den boze. Is de oleander te groot geworden? Knip hem dan gerust wat terug voordat je hem naar binnen haalt. Terugsnoeien mag tot waar jij wilt dat de plant in het voorjaar weer uit gaat lopen, dat kan zelfs tot in het kale hout. Voor een oleander is snoeien in het najaar beter dan in het voorjaar, want dan kan het ten koste gaan van de bloei.

‘OMDAT DE PLANT IN RUST IS, IS BEMESTEN UIT DEN BOZE.’